

یادداشت

اصلاح نرخ سود پذیرش واقعیت بازار پول

حسین درودیان
اقتصاددان

افزایش نرخ سود بین بانکی به سطوحی متناسب با واقعیت های اقتصادی، ضرورتی است که باید در چارچوب شرایط فعلی اقتصاد و وضعیت شبکه بانکی مورد توجه قرار گیرد. نرخ های سود در برخی بخش های اقتصاد و بازارهای مالی عملاً در سطوح بالاتری قرار دارند و تداوم فاصله میان نرخ های رسمی و نرخ های واقعی بازار، می تواند زمینه ساز اختلال در سازوکار تأمین مالی شود. از این منظر، افزایش نرخ سود بین بانکی نه یک تغییر ناگهانی، بلکه اقدامی برای نزدیک کردن نرخ های رسمی به واقعیت های موجود در بازار پول است. نکته مهم در بررسی ضرورت این افزایش، تناسب نرخ سود بین بانکی با سایر نرخ های سود در اقتصاد است. در حال حاضر، نرخ بازدهی اوراق دولتی در بازار سرمایه به بیش از ۴۳ تا ۴۴ درصد رسیده است. در چنین شرایطی، پایین ماندن نرخ سود بین بانکی در سطوحی به مراتب کمتر از بازدهی اوراق، فاصله ای میان نرخ های رسمی و واقعیت بازار ایجاد می کند. بنابراین، افزایش نرخ سود بین بانکی می تواند به کاهش این شکاف و نزدیک تر شدن نرخ های رسمی به شرایط واقعی اقتصاد کمک کند.

البته در این میان، حفظ انعطاف پذیری سیاست گذار پولی اهمیت زیادی دارد. افزایش نرخ سود در شرایطی که اقتصاد با تورم بالا مواجه است، می تواند تصمیمی قابل توجیه و ضروری باشد؛ اما این سیاست نباید به یک مسیر یک طرفه تبدیل شود. اگر در آینده نرخ تورم کاهش پیدا کند یا بهبود مناسبات سیاسی و اقتصادی به کاهش انتظارات تورمی منجر شود، باید امکان تعدیل نرخ سود به سمت پایین نیز وجود داشته باشد. به بیان دیگر، نرخ سود باید متناسب با شرایط اقتصادی تعیین شود و امکان بازنگری در آن، چه در مسیر افزایش و چه در مسیر کاهش، وجود داشته باشد. از سوی دیگر، نرخ سود بین بانکی یکی از ابزارهای مهم بانک مرکزی برای مدیریت نقدینگی و کنترل رشد نقدینگی در شبکه بانکی است که افزایش این نرخ می تواند هزینه دسترسی بانک ها به منابع را تحت تأثیر قرار دهد و استفاده از منابع ارزان قیمت را محدودتر کند. در شرایطی که بانک ها برای تأمین نقدینگی به بازار بین بانکی مراجعه می کنند، بالاتر رفتن نرخ سود می تواند آنها را به مدیریت دقیق تر منابع و مصارف وادار کند. به این ترتیب، افزایش نرخ سود بین بانکی می تواند بخشی از سازوکار انضباط بخشی به عملکرد شبکه بانکی باشد و از رشد بی رویه نقدینگی ناشی از دسترسی آسان به منابع ارزان جلوگیری کند.

البته اثرگذاری این سیاست به نحوه اجرا و شرایط بازار پول بستگی دارد. اگر بانک ها همچنان به منابعی با نرخ های پایین دسترسی داشته باشند، امکان تداوم رفتارهای اعتباری مبتنی بر تأمین مالی ارزان نیز وجود خواهد داشت. از این رو، افزایش نرخ سود بین بانکی می تواند با محدود کردن این دسترسی، هزینه تأمین منابع را به واقعیت های بازار نزدیک تر کند و بر رفتار اعتباری بانک ها اثر بگذارد.

در واقع، ضرورت این افزایش را باید در چارچوب مجموعه سیاست های مدیریت نقدینگی و کنترل رشد پول در اقتصاد بررسی کرد.

با این حال، افزایش نرخ سود بین بانکی بدون پیامدهای جانبی نخواهد بود. بالاتر رفتن این نرخ می تواند هزینه تأمین مالی بانک ها را افزایش دهد و در ادامه، بر نرخ سود سپرده ها نیز اثر بگذارد؛ چراکه بانک ها برای جذب منابع و حفظ سپرده های خود ممکن است ناگزیر به پیشنهاد نرخ های رقابتی تری به سپرده گذاران شوند.

در نتیجه، افزایش نرخ سود بین بانکی می تواند هزینه تجهیز منابع بانک ها را بالا ببرد و فشار بیشتری بر صورت های مالی آنها وارد کند. البته با وجود این پیامدها، افزایش نرخ سود بین بانکی ضرورتی اجتناب ناپذیر برای نزدیک کردن نرخ های رسمی به واقعیت بازار و کاهش زمینه فعالیت های غیرشفاف خواهد بود؛ ضرورتی که باید با در نظر گرفتن ظرفیت مالی بانک ها و پیامدهای آن بر هزینه تجهیز منابع مدیریت شود.

از سوی دیگر، نمی توان افزایش نرخ سود بین بانکی و هزینه سود سپرده ها را نادیده گرفت، اما انتظار داشت نرخ سود تسهیلات بانکی بدون تغییر باقی بماند.

ادامه در صفحه ۲۴ه

■ اگر دشمنان حملات نظامی یا تروریستی را شروع کنند، این نیروهای مسلح جمهوری اسلامی و ملت ایران هستند که زمان و شرایط پایان آن را تعیین می کنند.

■ بانک اهداف بهنجوی به روزرسانی شود که انواع دارایی های مادی و غیرمادی دشمن آمریکایی – صهیونی در تیررس نیروهای مسلح قرار گیرد.

فرمانده کل قوا خطاب به فرماندهان ارشد نیروهای مسلح تاکید کردند

پاسخ فوری به تهدید دشمن بدون محدودیت

شرایط پایان آن را تعیین می کنند.

فرمانده کل قوا همچنین بر تقویت معماری اطلاعات نظامی، تعمیق دفاع بومی در دو حوزه «دکترین» و «تاکتیک»، رشد توانمندی های روزآمد دفاعی و امنیتی با بهره گیری از فناوری های نوین و تقویت بنیه معنوی و روحیه جهادی همزمان با تلاش بی وقفه برای تأمین نیازهای معیشتی و پشتیبانی از نیروهای مسلح، تاکید کردند.

در بخش دیگری از تدابیر فرمانده کل قوا مقرر شد بانک اهداف به نحوی به روز رسانی شود که انواع دارایی های مادی و غیرمادی دشمن آمریکایی – صهیونی در تیررس نیروهای مسلح قرار گیرد. ایشان حمایت ملی از نیروهای مسلح را از ارکان بازدارندگی در برابر بیگانگان ایران ستیز

حضرت آیت الله سیدمجتبی خامنه ای، فرمانده معظم کل قوا خطاب به فرماندهان ارشد نیروهای مسلح، «آمادگی رزمی هوشمندانه برای مقابله پر قدرت با دشمنان» را از الزامات «بازدارندگی حداکثری» دانستند و مقرر کردند هر سطح و نوعی از تهدید باید با پاسخ فوری و اثرگذار و بدون محدودیت جغرافیایی روبرو شود.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری، فرماندهان ارشد نیروهای مسلح با حضرت آیت الله سیدمجتبی خامنه ای فرمانده معظم کل قوا دیدار کردند. ایشان در این دیدار تصریح کردند: اگر دشمنان مجدداً حملات نظامی یا تروریستی را شروع کنند، این نیروهای مسلح جمهوری اسلامی و ملت ایران هستند که زمان و

و مزدوران داخلی آنها دانستند و اضافه کردند: حضور هشت ماهه ملت مبعوث در میادین، امتداد بخش دفاع مقدس هشت ساله است که به موازات پایمردی نیروهای نظامی، انتظامی و بسیجی از تمامیت سرزمینی ایران و نظام اسلامی حفاظت کرده است و خواهد کرد. رهبر معظم انقلاب اسلامی با قدردانی از استواری هوشمندانه جبهه مقاومت در کشورهای مختلف، وحدت ساحات را متغیری تعیین کننده با تأثیر راهبردی در شکل دهی به نظم جدید سیاسی و امنیتی در غرب آسیا دانستند و ابراز امیدواری کردند این نظم جدید زمینه روزافزون اتحاد ملت ها و دولت های اسلامی را برای شکل گیری تمدن نوین اسلامی فراهم کند. سردار سرلشکر عبداللهی رئیس ستاد کل

نیروهای مسلح، امیر سرلشکر حاتمی فرمانده کل ارتش و سردار سرلشکر وحیدی فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در دیدار با فرمانده کل قوا ضمن ارائه گزارش هایی از وضعیت آمادگی مدافعان کشور در سواحل خلیج فارس، مناطق عملیاتی تنگه هرمز، دریای عمان و مرزهای شمال غرب و جنوب شرق کشور، گزارشی نیز از تولید چند برابری انواع مهمات و سلاح های شناسایی، پشتیبانی و رزمی به استحضار ایشان رساندند. فرمانده کل قوا ضمن اظهار خرسندی از فعالیت های انجام شده، از فرماندهان ارشد نظامی خواستند مراتب تشکر و رضایت ایشان را به اطلاع کلیه نیروهای نظامی، انتظامی، بسیجی و کارکنان این سازمان ها و وزارت دفاع و خانواده های معززشان برسانند.

بانکداری هوشمند

پشت دیوار مدل های سنتی

تحول در نظام بانکی تنها به توسعه فناوری و ارائه خدمات دیجیتال محدود نمی شود، بلکه به تغییر در شیوه فعالیت بانک ها، ساختارهای سازمانی و مدل های کسب و کار نیز نیاز دارد؛ مسیری که همچنان با چالش هایی در صنعت بانکداری ایران همراه است. توسعه

اپلیکیشن های بانکی، افزایش دسترسی غیر حضوری به خدمات و شکل گیری نئوبانک ها، بخشی از مسیر دیجیتالی شدن نظام بانکی ایران را رقم زده است.

سقوط پوپولیسم

پای صندوق معیشت

زنجیره تحولات انتخاباتی اخیر در اقتصادهای نوظهور و توسعه یافته نشان می دهد که دماسنج اقتصاد و معیشت خانوارها، اهرم اصلی تعیین کننده آرایش سیاسی جهان است. در شرایطی که «دونالد ترامپ» تلاش داشت با حمایت مستقیم از جریان های راست گرا

و پوپولیست، نظمی همسو با منافع راهبردی خود را بازتولید کند، صندوق های رأی واکنشی معکوس نشان دادند.

دستور عارف درباره برگزاری اجلاس سران اکو

محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهوری، برای برنامه‌ریزی و برگزاری اجلاس سران سازمان همکاری اقتصادی (اکو) در تهران، دستور تشکیل پنج کارگروه تخصصی فرهنگی، گردشگری، دیپلماسی، اقتصادی و سیاسی را به ریاست وزرای مربوطه صادر کرد. عارف با تأکید بر ضرورت برگزاری شایسته این اجلاس، آن را فرصتی برای تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و احیای جایگاه اکو دانست و بر تمرکز برنامه‌ها بر حوزه‌هایی مانند تجارت، گردشگری، علم و فناوری و امنیت سایبری تأکید کرد. عارف با اشاره به بهبود تعامل ایران با کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، توسعه روابط منطقه‌ای را از راهبردهای دولت چهاردهم عنوان کرد. وی گفت: اشتراکات فرهنگی و آمادگی کشورهای منطقه برای گسترش همکاری‌ها، زمینه مناسبی برای ارتقای فعالیت این سازمان فراهم کرده است.

سکه ۵.۵ میلیون تومان ارزان شد

نادر بذرافشان رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران گفت: در طول هفته‌ای که گذشت تا به امروز، در بازارهای جهانی در مجموع کاهش نسبی خوبی را تجربه کردیم؛ به‌طوری‌که اونس جهانی طلا با حدود ۱۳۸ دلار کاهش و ثبت عدد ۳۸۷۵ دلاری

به پایان هفته رفت. وی افزود: افت قیمت‌ها در بازار جهانی طلا به‌ویژه در روزهای گذشته، اثر خود را بر بازار داخلی گذاشت و شاهد کاهش نسبی بالایی در بازار طلا و انواع قطعات سکه بودیم و هر گرم طلای ۱۸ عیار در طول هفته با حدود ۸۷۳ هزار تومان کاهش با قیمت ۲۵ میلیون و ۳۴۷ هزار تومان معامله شد. بذرافشان گفت: سکه تمام طرح جدید در طول هفته با پنج میلیون و ۵۰۰ هزار تومان کاهش به ۲۵۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، سکه تمام طرح قدیم با افت هفت میلیون و ۵۰۰ هزار تومانی به ۲۴۹ میلیون تومان رسید.

تسویه مطالبات گندمکاران تا سه‌شنبه

وزیر جهاد کشاورزی از تسویه کامل باقی‌مانده مطالبات گندمکاران تا روز سه‌شنبه خبر داد. غلامرضا نوری قزلبچه در جمع خبرنگاران درباره آخرین وضعیت پرداخت مطالبات گندمکاران گفت: در موضوع مطالبات گندمکاران هیچ

اختلافی وجود ندارد و باقی مانده این مطالبات که پرداخت آن مستلزم انجام برخی عملیات حسابداری بوده حداکثر تا روز سه‌شنبه به طور کامل تسویه می‌شود. وی با اشاره به روند پرداخت بهای گندم خریداری شده از کشاورزان اظهارداشت: امسال در مقایسه با پنج سال گذشته،فاصله زمانی خرید گندم تا پرداخت مطالبات گندمکاران به کمترین میزان خود رسیده به طوری‌که بیش از ۹۰ درصد مطالبات از حدود یک ماه پیش پرداخت شده و تنها چند درصد باقی‌مانده که تا سه‌شنبه تسویه می‌شود.

تقویت اثر گذاری سیاست پولی بر مهار تورم

وقت بازنگری در نرخ سود بین بانکی است

بانک

نرخ سودی که بانک‌ها برای قرض گرفتن از یکدیگر می‌پردازند، در نگاه اول ارتباط چندانی با قیمت

کالاها و هزینه زندگی مردم ندارد اما ماجرا فراتر از اینهاست. پژوهشکده پولی و بانکی به عنوان بازوی پژوهشی بانک مرکزی، در مقاله‌ای تازه به بررسی رابطه این نرخ با تورم در اقتصاد ایران پرداخته و تحولات بیش از یک دهه را زیر ذره‌بین برده است.

درخواست ۲۸۲ همتی بانک‌ها برای دریافت نقدینگی در برابر پذیرش ۷۰ همتی بانک مرکزی در حراج چهارم آبان‌ماه، بار دیگر از فشار تقاضای منابع در شبکه بانکی پرده برداشت. بانک مرکزی طی هفته‌های گذشته میزان پذیرش درخواست‌های توافق بازخريد یا رپو را در سطح ۷۰ هزار میلیارد تومان نگه داشته و با وجود تقاضای چندبرابری بانک‌ها، تنها بخشی از منابع درخواستی آن‌ها را تأمین کرده است؛ رویکردی که در چارچوب مدیریت نقدینگی بازار پول و کنترل رشد آن دنبال می‌شود. تلاش برای مدیریت منابع شبکه بانکی به محدود کردن پذیرش رپو منحصر نمانده است. بانک مرکزی در هفته‌های گذشته از ابزار خرید قطعی اوراق نیز استفاده کرده، هرچند استقبال بانک‌ها از این روش محدود بوده است.

تداوم تقاضای بالای بانک‌ها برای نقدینگی، در شرایطی که سیاست‌گذار پولی به دنبال کنترل رشد اعتبارات و مهار تورم است، توجه به سایر ابزارهای سیاست پولی را نیز ضروری می‌کند؛ نرخ سود یکی از این ابزارهاست. پژوهشی که در شماره پاییز ۱۴۰۵ فصلنامه «پژوهش‌های پولی-بانکی» منتشر شده، به بررسی نقش نرخ سود بین‌بانکی در کنترل تورم پرداخته است. براساس یافته‌های آن، افزایش این نرخ می‌تواند در بلندمدت به کاهش تورم کمک کند، اما نتیجه آن تا اندازه زیادی به شرایط شبکه بانکی و تحولات اقتصادی بستگی دارد.

گران‌تر شدن تأمین پول برای بانک‌ها

بانک‌ها همیشه به اندازه پرداخت‌های روزانه خود پول نقد در اختیار ندارند. گاهی یک بانک برای انجام تعهداتش با کمبود منابع مواجه می‌شود و برای جبران آن، از بانک دیگری که منابع اضافی دارد پول قرض می‌گیرد. این معاملات در بازار بین‌بانکی انجام می‌شود و بانکی که پول دریافت کرده، باید در مقابل آن سود بپردازد. نرخ سود بین‌بانکی در چنین معاملاتی مشخص می‌شود و بانک مرکزی نیز از طریق ابزارهای سیاست پولی بر آن اثر می‌گذارد. افزایش این نرخ، قرض گرفتن پول از سایر بانک‌ها را گران‌تر می‌کند؛ تغییری که می‌تواند بر تصمیم بانک‌ها برای پرداخت وام نیز اثر بگذارد.

بانکی که برای تأمین منابع خود هزینه بیشتری می‌پردازد، ممکن است در پرداخت تسهیلات محتاط‌تر شود. کاهش رشد وام‌دهی نیز به‌تدریج می‌تواند تقاضا برای خرید کالاها و خدمات را محدود کند. وقتی تقاضا با سرعت کمتری افزایش پیدا کند، فشار کمتری بر قیمت‌ها وارد می‌شود و زمینه

کاهش تورم فراهم خواهد شد. نرخ سود سپرده‌های بانکی البته با نرخ بین‌بانکی تفاوت دارد. سود سپرده، مبلغی است که بانک بابت نگهداری پول مردم و بنگاه‌ها پرداخت می‌کند، اما نرخ بین‌بانکی هزینه پولی است که بانک‌ها برای مدت کوتاهی از یکدیگر قرض می‌گیرند. افزایش نرخ بین‌بانکی به‌خودی‌خود سود سپرده‌های مردم را تغییر نمی‌دهد، هرچند می‌تواند بر هزینه تأمین منابع بانک‌ها و شرایط پرداخت تسهیلات اثر بگذارد.

اثر ضدتورمی نرخ سود با تأخیر ظاهر می‌شود

بالا رفتن نرخ سود بین‌بانکی قرار نیست بلافاصله از سرعت افزایش قیمت‌ها کم کند. بررسی تحولات اقتصاد ایران طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۳ حاکی از آن است که افزایش این نرخ در بلندمدت با کاهش تورم همراه بوده است. طبق برآوردهای آماری، افزایش یک‌درصدی نرخ بین‌بانکی با حدود ۱.۲۵ درصد کاهش تورم ارتباط داشته است؛ البته این رقم حاصل بررسی سال‌های گذشته است و نمی‌توان انتظار داشت هر بار نرخ سود افزایش پیدا می‌کند، تورم نیز دقیقاً به همین میزان کاهش یابد. طبق محاسبات، افزایش نرخ بین‌بانکی در سه فصل نخست، یعنی حدود ۹ ماه، اثر قابل تأییدی بر تورم نداشته و پس از آن اثر کاهشی نمایان شده است. علت این تأخیر چندان پیچیده نیست؛ وقتی هزینه تأمین پول برای بانک‌ها افزایش پیدا می‌کند، تغییر رفتار آن‌ها در پرداخت وام و اثر این تغییر بر خرید مردم و سرمایه‌گذاری بنگاه‌ها به زمان نیاز دارد. قیمت کالاها و خدمات نیز بلافاصله به این تغییرات واکنش نشان نمی‌دهند.

اقتصاد ایران اما تنها از ناحیه افزایش تقاضا با گرانی روبه‌رو نیست. بازار ارز نیز می‌تواند قیمت کالاها را تحت تأثیر قرار دهد؛ حتی اگر میزان خرید مردم تغییر چندانی نکرده باشد. نوسانات مهرماه ۱۴۰۵

نمونه‌ای از تأثیر نگرانی‌های اقتصادی و سیاسی بر قیمت ارز بود. بانک مرکزی در اطلاعیه دهم مهرماه، بخشی از نوسانات بازار را ناشی از افزایش نااطمینانی و انتظارات تورمی دانست. نگرانی از گران‌تر شدن ارز در آینده می‌تواند افراد بیشتری را به خرید آن ترغیب کند و افزایش تقاضا نیز فشار بیشتری بر قیمت وارد آورد. اهمیت این نوسانات برای تولیدکنندگان ایرانی بیشتر از آن چیزی است که در نگاه اول به نظر می‌رسد. بخش بزرگی از واردات کشور به کالاهایی اختصاصی دارد که کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی برای ادامه فعالیت خود به آن‌ها نیاز دارند. طبق آمار گمرک، از حدود ۵۸ میلیارد دلار واردات ایران در سال ۱۴۰۴، نزدیک به ۴۱ میلیارد دلار مربوط به مواد اولیه و کالاهای مورد نیاز تولید بوده است. گران‌تر شدن ارز در چنین اقتصادی می‌تواند هزینه تولید کالاهای داخلی را نیز بالا ببرد. کارخانه‌ای که مواد اولیه یا قطعات مورد نیاز خود را از خارج خریداری می‌کند، با افزایش هزینه واردات روبه‌رو می‌شود و ممکن است بخشی از این افزایش را به قیمت فروش محصولاتش منتقل کند.

تأثیر نوسانات ارزی بر هزینه تولید سبب می‌شود کنترل رشد وام‌دهی بانک‌ها، به‌تنهایی برای مهار تمام فشارهای تورمی کافی نباشد. کارخانه‌ای که مواد اولیه خود را گران‌تر می‌خرد، حتی با کاهش تقاضای بازار نیز ممکن است با افزایش هزینه تولید روبه‌رو باشد. بررسی سال‌های گذشته نیز نشان داده که تغییرات نرخ ارز در مقایسه با نرخ بین‌بانکی، سهم بیشتری در توضیح نوسانات تورم ایران داشته است.

ناترازی چه اثری بر سیاست نرخ سود دارد؟

افزایش نرخ سود بین‌بانکی می‌تواند هزینه دریافت پول را برای بانک‌ها بالا ببرد و آن‌ها را در پرداخت

تسهیلات محتاط‌تر کند، اما میزان اثرگذاری این سیاست در تمام بانک‌ها یکسان نیست. برخی بانک‌ها منابع کافی برای انجام تعهدات خود دارند، درحالی‌که گروهی دیگر به دلیل کمبود مستمر منابع، مطالبات بازپرداخت‌نشده و وابستگی به بانک مرکزی، ناچارند مرتب برای تأمین نقدینگی اقدام کنند. بانکی که مدام با کمبود پول روبه‌روست، ممکن است با وجود افزایش نرخ سود نیز نتواند نیاز خود به منابع جدید را کاهش دهد. چنین بانکی برای جبران کمبود نقدینگی ممکن است رقابت بیشتری برای جذب سپرده داشته باشد یا دریافت منابع از بانک مرکزی را ادامه دهد.

در نتیجه، اثر افزایش نرخ سود بر کنترل رشد اعتبارات و نقدینگی می‌تواند محدودتر شود.البته این محدودیت‌ها به معنای بی‌اثر بودن نرخ سود بین‌بانکی نیست. بررسی تحولات اقتصاد ایران طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۳ از ارتباط افزایش این نرخ با کاهش تورم در بلندمدت خبر می‌دهد. توجه به ناترازی بانک‌ها نیز از آن جهت اهمیت دارد که هرچه بانک‌ها توانایی بیشتری در مدیریت منابع و هزینه‌های خود داشته باشند، تغییر نرخ سود بهتر می‌تواند بر تصمیم آن‌ها برای پرداخت تسهیلات اثر بگذارد.جمع‌بندی پژوهش منتشرشده در فصلنامه «پژوهش‌های پولی-بانکی» نیز بر ظرفیت نرخ بین‌بانکی برای کنترل تورم تأکید دارد. نویسندگان در کنار این نتیجه، سلطه مالی دولت، نرخ‌های سود دستوری و ناترازی شبکه بانکی را از عواملی می‌دانند که می‌توانند اثرگذاری سیاست پولی را محدود کنند. به اعتقاد آن‌ها، مدیریت نرخ سود در کنار کنترل رشد نقدینگی، ثبات بازار ارز و هماهنگی سیاست‌های اقتصادی می‌تواند به مهار بهتر تورم کمک کند. ضمن اینکه اصلاح شرایط بانک‌های ناتراز نیز می‌تواند زمینه استفاده مؤثرتر از این ابزار را فراهم کند.

استفاده از منابع مالی شرکت‌های بزرگ برای توسعه زیرساخت‌های هوش مصنوعی است. شرکت‌هایی که در پایان سال مالی با مبالغ قابل توجهی مالیات مواجه هستند، می‌توانند با ارزیابی اقتصادی این فرصت، بخشی از منابع خود را به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های مورد نیاز کشور اختصاص دهند و در مقابل، از اعتبار مالیاتی برخوردار شوند. وی با اشاره به تفاوت اعتبار مالیاتی و معافیت مالیاتی، افزود: یکی از نکات مهمی که شرکت‌ها باید به آن توجه داشته باشند، تفاوت ماهوی این دو مفهوم است. اعتبار مالیاتی به معنای کسر مبلغ تأییدشده از مالیات قابل پرداخت مودی است، در حالی که معافیت مالیاتی به معنای برخورداری از شرایط قانونی برای پرداخت‌نکردن مالیات نسبت به درآمد یا فعالیت مشمول معافیت است. بنابراین، این دو ابزار نباید با یکدیگر اشتباه گرفته شوند. به اعتقاد فقیهی، موضع‌گیری سازمان امور مالیاتی گامی مثبت در راستای رسمیت بخشیدن به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های هوش مصنوعی و کاهش ریسک مالیاتی فعالان اقتصادی است.

شرکت‌ها و هلدینگ‌های بزرگ در این حوزه فراهم کرده است، گفت: بر اساس احکام این قانون، برخی نهادهای، از جمله صندوق نوآوری و شکوفایی، نیز در مسیر توسعه و حمایت از زیست‌بوم هوش مصنوعی

مسئولیت‌هایی بر عهده گرفته‌اند. مشاور اعتبار مالیاتی بانک تجارت، تصریح کرد: یکی از مهم‌ترین چالش‌های همیشگی شرکت‌ها در استفاده از مشوق‌های مالیاتی، اطمینان از پذیرش هزینه‌کردهای انجام‌شده از سوی سازمان امور مالیاتی بوده است. بسیاری از شرکت‌ها با این دغدغه مواجه بودند که آیا سرمایه‌گذاری آن‌ها در پروژه‌های دانش‌بنیان و فناوریانه، در نهایت مورد تأیید قرار می‌گیرد یا خیر. از این منظر، مکاتبه اخیر سازمان امور مالیاتی و اعلام پذیرش چارچوب‌های قانونی مربوط، گامی مثبت در جهت کاهش ابهامات و افزایش اطمینان سرمایه‌گذاران محسوب می‌شود. فقیهی در پاسخ به این پرسش که آیا سازوکار جدید می‌تواند زمینه رقابت و مشارکت مؤثر بخش خصوصی را فراهم کند، اظهار کرد: اساساً یکی از اهداف مهم این قانون، فعال‌کردن ظرفیت بخش خصوصی و

مشوق مالیاتی جدید برای ورود سرمایه‌های بزرگ به هوش مصنوعی

پوریا فقیهی، مشاور اعتبار مالیاتی بانک تجارت با تشریح ابعاد حکم مالیاتی جدید قانون ملی توسعه هوش مصنوعی مبنی بر اعتبار مالیاتی جدید برای سرمایه‌گذاری در این حوزه اظهار کرد: این بخشنامه را می‌توان حاصل پیوند ظرفیت‌های پیش‌بینی‌شده در قانون جهش تولید دانش‌بنیان و قانون ملی توسعه هوش مصنوعی دانست که با هدف تسهیل سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و فناوری‌های مرتبط با هوش مصنوعی تدوین شده است.

وی با اشاره به سازوکار اعتبار مالیاتی در قانون جهش تولید دانش‌بنیان افزود: در این قانون، دولت با هدف حمایت از شرکت‌هایی که در حوزه تحقیق، توسعه و تولید محصولات دانش‌بنیان، به‌ویژه محصولات دارای ریسک علمی و فناوریانه بالا، سرمایه‌گذاری می‌کنند، سازوکاری تحت عنوان اعتبار مالیاتی پیش‌بینی کرده است. بر اساس این

گزارش

سقوط طلا به کف یک‌ساله

افزایش نگرانی‌های تورمی، چشم‌انداز تداوم نرخ بهره بالا در آمریکا و موج فروش در بازار سهام فناوری، موج تازه‌ای از فشار فروش را به بازار فلزات گران‌بها وارد کرده است؛ به‌طوری‌که طلا پس از چند هفته افت متوالی، بیش از ۳۰ درصد از اوج قیمتی ژانویه خود فاصله گرفته است.

بازار جهانی طلا در آخرین روز معاملاتی هفته با افت قابل‌توجه قیمت‌ها روبه‌رو شد و بهای هر اونس طلای نقدی با کاهش ۳,۵ درصدی به ۳ هزار و ۸۸۰ دلار و ۹۷ سنت رسید. این سطح پایین‌ترین قیمت ثبت‌شده برای طلا از اکتبر ۲۰۲۵ تاکنون محسوب می‌شود. همچنین قراردادهای آتی طلای آمریکا برای تحویل دسامبر با افت ۳,۳ درصدی در سطح ۳ هزار و ۸۹۸ دلار و ۹۰ سنت بسته شدند.

به گزارش رویترز، فشار فروش در بازار طلا در شرایطی تشدید شده که نگرانی‌ها درباره تداوم تورم در اقتصاد آمریکا و احتمال افزایش مجدد نرخ بهره توسط فدرال‌رزرو افزایش یافته است. رشد قیمت انرژی و به‌ویژه نفت، انتظارات تورمی را تقویت کرده و معامله‌گران را به این جمع‌بندی رسانده که بانک مرکزی آمریکا ممکن است برای مدت طولانی‌تری سیاست پولی انقباضی را حفظ کند.

در همین راستا، انتشار داده‌های تورمی آمریکا در روز پنجشنبه نشان داد شاخص هزینه‌های مصرف شخصی، که معیار مورد توجه فدرال‌رزرو برای سنجش تورم است، در ماه سپتامبر افزایش یافته است. این موضوع در کنار افزایش هزینه‌های انرژی، احتمال افزایش نرخ بهره در ماه دسامبر را در ارزیابی معامله‌گران تقویت کرده است.

نفت گران‌تر، طلا ارزان‌تر

یکی از عوامل مهم فشار بر بازار طلا، افزایش قیمت نفت و نگرانی از تداوم اختلال در عرضه انرژی است. افزایش بهای نفت می‌تواند هزینه تولید و حمل‌ونقل را بالا ببرد و در نتیجه، فشارهای تورمی را در اقتصاد جهانی تشدید کند. در چنین شرایطی، احتمال افزایش یا تثبیت نرخ بهره در سطوح بالا بیشتر می‌شود؛ موضوعی که به زیان دارایی‌های بدون بازدهی مانند طلا تمام خواهد شد.

از سوی دیگر، افت شدید سهام شرکت‌های فناوری و نگرانی سرمایه‌گذاران درباره بازدهی پایین سرمایه‌گذاری‌های گسترده در حوزه هوش مصنوعی، موجی از فروش را در بازارهای مالی به راه انداخته است. تحلیلگران کامرتس‌بانک معتقدند بخشی از فشار فروش طلا ممکن است ناشی از نیاز سرمایه‌گذاران به تأمین نقدینگی و پوشش زیان‌های خود در سایر بازارها باشد؛ به این معنا که برخی معامله‌گران برای پاسخ به درخواست‌های تأمین وجه تضمین، ناچار به فروش دارایی‌های نقدشونده‌ای مانند طلا شده‌اند. شدت ریزش اخیر زمانی بیشتر نمایان می‌شود که عملکرد طلا با رکورد قیمتی ابتدای سال مقایسه شود. بر اساس گزارش رویترز، قیمت این فلز گران‌بها از اوج تاریخی حدود ۵ هزار و ۵۹۵ دلار در ژانویه ۲۰۲۴ تاکنون حدود ۳۰ درصد کاهش یافته است. هم‌زمان، تقاضای فیزیکی در بازارهای مهم آسیایی نیز چندان قدرتمند نبوده و خریداران در هند و چین با احتیاط بیشتری تحولات قیمت را دنبال می‌کنند.

اصلاح نرخ سود

پذیرش واقعیت بازار پول

ادامه یادداشت وقتی هزینه تأمین منابع برای بانک‌ها افزایش پیدا می‌کند، لازم است درباره نرخ سود تسهیلات نیز متناسب با آن بازنگری شود. در غیر این صورت، فاصله میان هزینه تجهیز منابع و درآمد حاصل از تسهیلات می‌تواند شرایط مالی بانک‌ها را دشوارتر کند. بنابراین، افزایش نرخ سود بین‌بانکی باید در کنار بررسی آثار آن بر نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات دنبال شود تا ضمن کمک به مدیریت نقدینگی و انضباط پولی، از ایجاد فشار مضاعف بر شبکه بانکی و تأمین مالی بخش تولید جلوگیری شود.

رشد دارایی سرمایه‌گذاران خارجی در بورس

داده‌های آماری مدیریت نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می‌دهد در پایان مهر ۱۴۰۵ ارزش دارایی سرمایه‌گذاران خارجی به ۴۰ هزار و ۲۱۹ میلیارد تومان رسید. داده‌های این گزارش نشان می‌دهد ارزش دارایی سرمایه‌گذاران خارجی از ۱۸ هزار و ۱۰۶ میلیارد تومان در فروردین امسال به ۴۰ هزار و ۲۱۹ میلیارد تومان در مهر ۱۴۰۵ رسید.این داده‌های آماری نشان می‌دهد، ارزش دارایی سرمایه‌گذاران خارجی در پایان مهر امسال عمدتاً به دلیل روند صعودی بازار و مزاد خرید نسبت به فروش سرمایه گذاران خارجی همچنان روند صعودی داشته است. خالص ارزش خرید و فروش سرمایه‌گذاران خارجی به تفکیک محل تولد/ ثبت در پایان مهر امسال ۲۴۱ میلیارد تومان خرید و عمدتاً به جزایر کایمن، ایسلند، عراق، کویت، افغانستان و آلمان متعلق بوده است.

بانکداری هوشمند پشت دیوار مدل‌های سنتی

رجایی‌پور حرکت نئوبانک‌های ایرانی را با توجه به محدودیت‌های موجود، مثبت ارزیابی می‌کند، اما معتقد است: بخشی از این مجموعه‌ها هنوز بیش از آنکه مدل متفاوتی از بانکداری ارائه دهند، به موبایل‌بانک‌هایی توسعه‌یافته تبدیل شده‌اند.

به گفته این کارشناس حوزه نئوبانک، خدمات ارائه‌شده از سوی این پلتفرم‌ها هنوز نتوانسته‌اند تمام نیازهای مصرف‌کنندگان را پوشش دهند و برای تحقق تحول عمیق‌تر، لازم است مسیرهای جدیدی برای توسعه خدمات و مدل‌های کسب‌وکار تعریف شود.

از این منظر، تعداد کاربران و میزان استفاده از اپلیکیشن‌ها، اگر چه می‌تواند نشانه‌ای از استقبال مشتریان باشد، به‌تنهایی معیار کافی برای سنجش

● سنجش موفقیت با معیارهای خلق ارزش

یکی از مسائل مهم در ارزیابی تحول دیجیتال، انتخاب شاخص‌هایی است که بتوانند نتایج واقعی این تحول را نشان دهند. افزایش تعداد کاربران یا تراکنش‌ها به‌تنهایی مشخص نمی‌کند که یک بانک تا چه اندازه در بازآفرینی زنجیره ارزش موفق بوده است.رجایی‌پور بر ضرورت تعریف شاخص‌های روشن و قابل‌اندازه‌گیری برای ارزیابی عملکرد بانک‌ها و نئوبانک‌ها تأکید دارد و می‌گوید: رضایت مصرف‌کنندگان از خدمات، کیفیت تجربه آن‌ها و میزان پاسخ‌گویی خدمات به نیازهای واقعی، از معیارهای مهم ارزیابی هستند. در کنار این موارد، بررسی آثار اقتصادی خدمات جدید نیز می‌تواند به شناخت دقیق‌تری از میزان موفقیت بانک‌ها کمک کند.بر این اساس، ارزیابی بانکداری هوشمند باید علاوه بر تعداد کاربران، شاخص‌هایی مانند کاهش هزینه ارائه خدمات، بهبود فرایندهای بانکی، کیفیت تصمیم‌گیری، ایجاد درآمدهای جدید و ارزش حاصل برای مشتریان را نیز دربر گیرد. چنین رویکردی امکان می‌دهد میان رشد یک کانال دیجیتال و تحول واقعی در مدل کسب‌وکار تفاوت قائل شویم. در نهایت، بازآفرینی زنجیره ارزش در بانکداری هوشمند به معنای استفاده از فناوری برای بازتعریف نحوه فعالیت بانک‌ها و ایجاد ارزش پایدار برای مشتریان و کسب‌وکارهاست. از نگاه رجایی‌پور، موانع مهمی در این مسیر وجود دارد که عبور از این موانع مستلزم آن است که بانک‌ها، به‌جای تمرکز صرف بر توسعه اپلیکیشن‌ها و کانال‌های دیجیتال، به بازطراحی ساختارها، همکاری مؤثر با بخش خصوصی و شناسایی فرصت‌های جدید ارزش‌آفرینی توجه کنند.

نوآوری نیست. رجایی‌پور معتقد است: زمانی که گزینه‌های موجود در بازار محدود باشد، حتی خدماتی با نوآوری اندک نیز ممکن است با استقبال گسترده روبه‌رو شوند؛ بنابراین، باید بررسی کرد که یک خدمت جدید چه تفاوتی با خدمات پیشین ایجاد کرده و تا چه اندازه توانسته است ارزش بیشتری برای مشتری و کسب‌وکار به همراه داشته باشد.

درآمدی در حدود ۱۸۳ میلیارد دلار را ثبت کرد و تعداد گیرم‌های فعال در سراسر کره زمین به ۳.۴۲ میلیارد نفر رسید.

نکته قابل‌توجه در این آمار، سهم تعیین‌کننده بخش موبایل گیمنینگ است. بر خلاف تصور عموم که کنسول‌های خانگی و رایانه‌های شخصی را مرکز ثقل این صنعت می‌دانند، بیشترین حجم درآمد جهانی متعلق به بازی‌های موبایلی است؛ یعنی دقیقاً همان ابزاری که در جیب تکتک شهروندان ایرانی یافت می‌شود.

رشد ارزش بازار در کنار ریزش بازیکنان
برای بررسی وضعیت داخلی، نگاهی به گزارش رسمی «دفتر قرمز ۳» ابعاد تازه‌ای از این بازار را روشن می‌کند. ارزش کل بازار بازی در ایران طی

توافق تازه در پرونده ۲۰ ساله FATF

مرکز اطلاعات مالی از توافق اعضای گروه ویژه اقدام مالی (FATF) درباره پیشرفت ایران در اجرای ۱۰ بند از برنامه اقدام خبر داد. این توافق پس از ارائه مستندات و دفاعیات فنی و حقوقی هیئت ایرانی در نشست رم حاصل شده است؛ با این حال، اختلاف بر سر پنج شرط ایران در کنوانسیون‌های پالرمو و CFT همچنان پابرجاست. بررسی مستندات ایران در سه گزارش اخیر و نشست اول مهرماه ۱۴۰۵ در رم، به پذیرش پیشرفت کشور در ۱۰ بند برنامه اقدام منجر شده است. بیانیه ۸ آبان FATF نیز از آزرگیری تعاملات و شناسایی برخی پیشرفت‌های فنی ایران، از جمله ایجاد چارچوب دریافت درخواست‌های بین‌المللی برای مسدودسازی دارایی‌ها، حکایت دارد. از مجموع ۱۰ شرط ایران در کنوانسیون‌های پالرمو و CFT، پنج شرط همچنان از نظر FATF محل اختلاف است.

کنار تغییرنکردن مدل کسب‌وکار، از مهم‌ترین موانع بازآفرینی زنجیره ارزش در بانکداری ایران می‌داند و می‌گوید: تحریم‌ها نیز بر توسعه فناوری و ارتباط با تجربه‌های جهانی اثرگذارند، اما نمی‌توان همه مشکلات نوآوری را به این عامل نسبت داد؛ زیرا تغییر نگاه مدیریتی و ایجاد آمادگی برای تحول در داخل بانک‌ها نیز اهمیت اساسی دارد.

او معتد است: در این چارچوب، همکاری بانک‌ها با بخش خصوصی می‌تواند فرصتی برای عبور از محدودیت‌های ساختاری باشد. شرکت‌های فناوری مالی می‌توانند در طراحی خدمات و مدل‌های تازه نقش داشته باشند و بانک‌ها نیز زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های بانکی خود را در اختیار این همکاری قرار دهند. با این حال، تحقق چنین مدلی به مشارکت واقعی و پذیرش تغییر در ساختار تصمیم‌گیری نیاز دارد و صرف اتصال فنی میان دو مجموعه، لزوماً به خلق ارزش جدید منجر نمی‌شود.

هوش مصنوعی؛ فراتر از خودکارسازی خدمات بانکی

نوید رجایی‌پور با اشاره به نقش هوش مصنوعی در آینده بانکداری معتقد است: استفاده از این فناوری نباید صرفاً به انجام سریع‌تر فعالیت‌های جاری یا جایگزینی نیروی انسانی در فرایندهای بانکی محدود شود. به گفته او، مسئله اصلی این است که بانک‌ها چگونه می‌توانند از ظرفیت هوش مصنوعی برای توسعه خدمات جدید، بهبود تجربه مشتریان و ایجاد ارزش اقتصادی بیشتر استفاده کنند. از این منظر، خودکارسازی فرایندها به معنای انجام ساده‌تر و سریع‌تر کارهایی است که پیش‌تر به‌صورت دستی انجام می‌شد؛ اما خلق ارزش زمانی اتفاق می‌افتد که بانک با کمک فناوری، خدمات تازه‌ای ارائه کند، نیازهای مشتریان را بهتر بشناسد یا فرصت‌های جدیدی برای کسب درآمد به وجود آورد. رجایی‌پور تأکید دارد: نگاه بانک‌ها به هوش مصنوعی باید از استفاده ابزاری از این فناوری فراتر برود و به این پرسش برسد که هوش مصنوعی چگونه می‌تواند ارزش اقتصادی فعالیت‌های بانکی را افزایش دهد. به باور او، چنین تغییری به بازنگری در مدل کسب‌وکار بانک‌ها نیاز دارد؛ موضوعی که بدون تحول در نگرش مدیریتی و ساختارهای سنتی، به‌سادگی محقق نمی‌شود.

سال ۱۴۰۳ به رقم قابل‌توجه ۲۰۰ هزار میلیارد تومان رسید که جهشی عظیم نسبت به درآمد ۳۴ هزار میلیارد تومانی سال ۱۴۰۰ را نشان می‌دهد. با این وجود، یک علامت سؤال بزرگ در این میان خودنمایی می‌کند: همزمان با رشد مالی بازار، تعداد گیرم‌های فعال کشور از ۳۴ میلیون نفر به ۲۹ میلیون نفر کاهش یافته است. به عبارت دیگر، بازار از نظر ارزش ریالی بزرگ‌تر شده، اما تعداد افرادی که در آن بازی می‌کنند روند نزولی به خود گرفته است. با مقیاس جهانی، این ۲۹ میلیون نفر گیرم ایرانی حدود ۰.۸۵ درصد از کل گیرم‌های دنیا را تشکیل می‌دهند. از آنجا که جمعیت ایران نیز حدود ۱.۱ درصد از جمعیت کل کره زمین است، ایران از نظر تعداد بازیکن دقیقاً در جایگاه متناسب با وزن جمعیتی‌اش ایستاده است؛ نه عقب‌تر و نه جلوتر. **ادامه خبر را در لینک بخوانید**

ضرب العجل متقاضیان اسقاط خودرو

ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده با اعلام تعیین تکلیف پرونده‌های معوق سال ۱۴۰۴ و بازگرداندن بیش از ۲۲ هزار متقاضی فاقد سابقه به ثبت‌نام عمومی، مهلت قانونی ۶۰ روزه‌ای را برای تحویل خودرو به مراکز اسقاط از تاریخ فراخوان خودروسازان تعیین کرد. طبق اعلام این ستاد، بالاتکلیف ماندن پرونده برخی متقاضیان سال ۱۴۰۴ در مرحله پذیرش برای مدت بیش از یک سال، موجب سردرگمی در فرآیندهای سامانه و خودروسازان شده است. همچنین برخی متقاضیان بدون لغو ثبت‌نام قبلی در سامانه، اقدام به فروش و انتقال خودروی خود کرده یا در سال ۱۴۰۵ مجدداً ثبت‌نام نموده‌اند که این موضوع به دلیل تداخل سوابق، مغایرت اطلاعات و فعال بودن ثبت‌نام پیشین، موجب بروز مشکل در ثبت‌نام و ادامه فرآیند شرکت در طرح برای خود متقاضیان یا خریداران جدید شده است.

باجه بانک‌ها

بانک تجارت، حامی مالی

بازسازی صنعت پتروشیمی

هادی اخلاقی، مدیرعامل بانک تجارت، در نشست ویژه بررسی روش‌های تامین مالی طرح‌های اولویت‌دار صنعت پتروشیمی و پروژه‌های بازسازی از آمادگی این بانک برای حمایت مالی از شرکت‌های پتروشیمی آسیب‌دیده خبر داد. بر اساس توافق‌های انجام‌شده، شرکت‌های متقاضی باید درخواست‌های خود را برای تامین مالی نیازهای اصلاح و بازسازی درخواست‌های ریالی نیز در بانک تجارت مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

اخلاقی با اشاره به ارزی و ریالی بودن نیازهای مالی شرکت‌ها اعلام کرد تامین مالی ارزی از محل صندوق توسعه ملی پیگیری می‌شود و درخواست‌های ریالی نیز در بانک تجارت مورد بررسی قرار خواهد گرفت. وی همچنین تأکید کرد تلاش می‌شود درخواست‌های ارائه‌شده ظرف یک ماه تعیین تکلیف شوند و فرآیند تامین منابع بر اساس برنامه زمان‌بندی مشخص پیش برود.

برآوردها نشان می‌دهد بازسازی بسیاری از واحدهای آسیب‌دیده صنعت پتروشیمی به شش ماه تا یک سال و نیم زمان نیاز دارد. در همین نشست، امید شاکری، معاون وزیر نفت، بازسازی این واحدها را اولویتی ملی دانست و بر ضرورت تسریع در بازگشت ظرفیت‌های تولیدی به چرخه فعالیت تأکید کرد.

همچنین تامین مالی طرح‌های پتروشیمی نزدیک به بهره‌برداری که به دلیل کمبود منابع با توقف یا کندی مواجه شده‌اند، از دیگر محورهای این نشست بود؛ موضوعی که می‌تواند با رفع موانع مالی، زمینه افزایش ظرفیت تولید و تقویت صنعت پتروشیمی کشور را فراهم کند.

اعضای جدید هیات‌مدیره

بانک سامان انتخاب شدند

در جریان برگزاری مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده بانک سامان و پس از شمارش آرای سهامداران، داود سوری با کسب ۱۹.۳۶ درصد آرا، حسین قضاوی خوراسگانی با ۱۸.۹۷ درصد، قاسم سرخوش با ۱۷.۴۵ درصد، حمید تهران‌فر با ۱۵.۵۸ درصد و محمدعلی خادمی سیدبنادک با ۱۵.۵۳ درصد آرا به‌عنوان اعضای اصلی هیات‌مدیره بانک سامان انتخاب شدند.

همچنین ولی ضرابیه با کسب ۷.۵۹ درصد و علیرضا معرفت با کسب ۵.۵۲ درصد آرا به‌عنوان اعضای علی‌البدل هیات‌مدیره بانک سامان انتخاب شدند.انتخاب اعضای جدید هیئت‌مدیره با رأی سهامداران، گامی در مسیر تداوم فعالیت‌های راهبردی و تقویت ساختار مدیریتی بانک سامان به شمار می‌رود.

رشد ۱۳۸ درصدی درآمد تسهیلاتی

بانک شهر در هفت‌ماهه ۱۴۰۵

بانک شهر با نماد معاملاتی وشهر در بورس اوراق بهادار تهران، گزارش عملکرد هفت‌ماهه منتهی به مهرماه ۱۴۰۵ را در سامانه کدال منتشر کرد. بر اساس این گزارش، درآمد بانک شهر از محل تسهیلات اعطایی در هفت ماه نخست سال به ۶۳ هزار و ۱۲۹ میلیارد تومان رسید که در مقایسه با ۲۶ هزار و ۴۷۲ میلیارد تومان در مدت مشابه سال گذشته، از رشد ۱۳۸ درصدی حکایت دارد. از این میزان، ۱۱ هزار و ۸۵۸ میلیارد تومان مربوط به عملکرد مهرماه است که رشد ۲۵۳ درصدی را نسبت به ماه مشابه سال قبل نشان می‌دهد.

در بخش هزینه‌ها نیز سود پرداختی به سپرده‌های سرمایه‌گذاری طی این دوره با رشد ۱۶۸ درصدی به ۵۳ هزار و ۴۸۶ میلیارد تومان رسید. با وجود افزایش هزینه تجهیز منابع، بانک شهر توانست تراز تسهیلات و سپرده‌های خود را در هفت‌ماهه نخست سال با ۹ هزار و ۶۴۳ میلیارد تومان مثبت ثبت کند. همچنین تراز عملیاتی بانک در مهرماه به ۲ هزار و ۴۸۵ میلیارد تومان رسید.

این عملکرد بر اساس اطلاعات منتشرشده در سامانه کدال، بیانگر رشد قابل‌توجه درآمدهای تسهیلاتی و تداوم تراز مثبت عملیاتی بانک شهر در سال جاری است.

سقوط پوپولیسم پای صندوق معیشت

جهان

زنجیره تحولات انتخاباتی اخیر در اقتصادهای نوظهور و توسعه‌یافته نشان می‌دهد که دماسنج اقتصاد و معیشت خانوارها، اهرم اصلی تعیین‌کننده آرایش سیاسی جهان است. در شرایطی که «دونالد ترامپ» تلاش داشت با حمایت مستقیم از جریان‌های راست‌گرا و پوپولیست، نظامی همسو با منافع راهبردی خود را بازتولید کند، صندوق‌های رأی واکنشی معکوس نشان دادند. به نوشته سی‌ان‌بی‌سی پیام شفاف رای‌دهندگان در آمریکای لاتین و اروپا حاکی از آن است که چالش‌های انباشته نظیر تورم پایدار، بدهی‌های سرسام‌آور عمومی، ناامنی شغلی و افت قدرت خرید، هرگونه وابستگی سیاسی به قطب‌های قدرت خارجی را به عاملی ضدتوسعه و پرهزینه تبدیل کرده است.

آمریکای لاتین؛ تقابل مهار تورم با شوک‌درمانی اقتصادی

در بزرگ‌ترین اقتصاد آمریکای لاتین، معادلات انتخاباتی بیش از شعارهای سیاسی، بر محور سیاست‌های توزیعی و ثبات مالی رقم خورد. شکست «فلاویو بولسونارو» در برابر «لوئیز ایناسیو لولا دا سیلوا» نشان داد که جامعه برزیل تداوم برنامه‌های حمایتی، کنترل هزینه‌های سبد مصرفی و مهار نابرابری را به سیاست‌های راست افراطی ترجیح می‌دهد. به گزارش رویترز، اتکا به هم‌پیمانان واشنگتن نتوانست اثرات منفی کارنامه اقتصادی جناح محافظه‌کار را در برابر مطالبات معیشتی طبقه متوسط و کارگری جبران کند. در تحلیلی تکمیلی پیرامون چالش‌های مالی این منطقه، رویترز تأکید می‌کند که فرسایش درآمدهای واقعی و نوسانات پولی در اقتصادهای در حال توسعه، قدرت مانور پوپولیست‌ها را سلب کرده و رای‌دهندگان را به سمت گزینه‌هایی با تمرکز بر خدمات رفاهی و ثبات بازار سوق داده است.

اروپای شرقی و مرکزی؛ هزینه گزاف فساد مالی و تضییع سرمایه‌گذاری

در اروپای مرکزی و بالکان، تداوم بحران هزینه‌های زندگی و انسداد در جذب سرمایه‌گذاری‌های مولد، پایه‌های قدرت متحدان کهنه‌کار واشنگتن را فرو ریخت. کناره‌گیری ویکتور اوربان پس از شانزده سال

آمریکا

اقتصاد ایالات متحده در حالی هفتمین سال رشد خود را تجربه می‌کند که بسیاری از شهروندان آمریکایی همچنان زیر بار تورم و فشار هزینه‌های روزمره، ناراضی و تحت فشار هستند.

آمارها نشان می‌دهد که اقتصاد ایالات متحده ظاهرا در مسیر رشد پایداری قرار دارد و شاخص‌های کلان نظیر تولید ناخالص داخلی و نرخ اشتغال وضعیت مطلوبی را به نمایش می‌گذارند. سیاست‌گذاران اقتصادی با استناد به این آمارها به تداوم این روند مثبت اشاره کرده‌اند؛ با این حال، ارزیابی‌های میدانی از واقعیت‌های زندگی روزمره مردم حکایت دیگری دارد. بلومبرگ در گزارشی به واکاوی دلایل این پدیده پرداخته و توضیح داده است که چرا با وجود آمارهای قوی، حال عمومی اقتصاد از نگاه مردم خوب نیست. این تناقض آشکار میان آمارهای درخشان و برداشت عمومی جامعه، به یکی از مهم‌ترین چالش‌های اقتصادی و اجتماعی معاصر تبدیل شده است. از یک سو نمودارهای رسمی از رونق بی‌سابقه و مصرف پایدار حکایت دارند و از سوی دیگر، بخش عمده‌ای از خانواده‌ها احساس فرسودگی مالی می‌کنند. بنابراین واکاوی ریشه‌های ساختاری این شکاف و بررسی عوامل پنهان آن برای درک واقعیت اقتصادی آمریکا ضروری است.

نمای درخشان بازار کار و تداوم مصرف خانوارها

بر اساس تازه‌ترین ارزیابی‌های رسمی، نرخ بیکاری و حجم تعدیل نیرو در سطوح تاریخی بسیار پایینی تثبیت شده است و فرصت‌های شغلی همچنان در دسترس متقاضیان قرار دارد. علاوه براین، آمارهای ارائه‌شده از هزینه‌کرد مصرف‌کنندگان نشان می‌دهد که شهروندان در بخش‌هایی چون خدمات، سفرهای تفریحی و غذاخوری‌ها مبالغ قابل توجهی را خرج می‌کنند. این تحرک مالی سبب شده است تا اقتصاد آمریکا با سرعتی بالاتر از پیش‌بینی‌ها به مسیر صعودی خود ادامه دهد.

در همین راستا، داده‌های اداره آمار کار آمریکا حاکی از پایداری نسبی اشتغال‌زایی و حفظ توازن در بخش غیرکشاورزی است که مانع از بروز رکود در کوتاه‌مدت می‌شود. با وجود این ارقام امیدبخش، کارشناسان تأکید می‌کنند که صرف شافل بودن نمی‌تواند معیاری تمام‌عیار برای سنجش رفاه مادی در نظر گرفته شود. در واقع بسیاری از شاغلان ناچارند برای تأمین مخارج فزاینده، به شغل‌های دوم یا اضافه‌کاری متوالی روی آورند. افزون بر موارد یادشده، گزارش وال استریت ژورنال نشان می‌دهد که بخشی از این افزایش مصرف نه از محل پس‌اندازهای پایدار، بلکه با اتکا به استقراض و کارت‌های اعتباری شکل گرفته است. این اتکا به منابع اعتباری پرهزینه، ریسک آسیب‌پذیری طبقه متوسط را در برابر تکانه‌های ناگهانی به شدت افزایش داده است. در نتیجه رونق ظاهری در بخش تقاضا، بر پایه نوعی بدهی فزاینده استوار شده که نگرانی‌های کارشناسان را به همراه داشته است.

شیب تورم انباشته و سقوط قدرت خرید

هرچند نرخ تورم سالانه نسبت به اوج دوره‌های پیشین کاهش یافته، اما سطح عمومی قیمت‌ها همچنان در ارتفاع بسیار بالایی متوقف مانده است. این واقعیت عینی سبب شده است تا خانوارهای کم‌درآمد و حقوق‌بگیران ثابت، توان خرید واقعی خود را در مقایسه با سال‌های گذشته به شدت تحلیل‌رفته ببینند. در واقع ثبات نسبی شاخص تورم به معنای ارزان شدن کالاها نیست، بلکه تنها نشانه کاهش شتاب

حاکمیت بر مجارستان، بازتاب مستقیم بن‌بست‌های ناشی از قطع کمک‌های مالی اتحادیه اروپا، افزایش بی‌سابقه تورم مواد غذایی و کسری بودجه مزمن بود؛ رخدادی که حتی سفر و حمایت مستقیم مقامات ارشد آمریکایی نیز نتوانست مانع آن شود. هم‌زمان در صربستان، اعتراضات دانشجویی و مدنی علیه رانت‌های دولتی و رکود معیشتی به شکست حزب حاکم انجامید.

خبرگزاری رویترز در ارزیابی ساختاری این تحولات می‌نویسد که پیروزی قاطع اپوزیسیون در مجارستان و تغییرات پارلمانی، بستر را برای اصلاحات ساختاری و خروج از انزوای مالی با اتحادیه اروپا فراهم کرده است.

اروپای غربی؛ زنگ خطر رکود صنعتی و مهاجرت برای میانه‌روها

برخلاف ناکامی راست‌گرایان در شرق اروپا، در قطب‌های صنعتی قاره سبز نارضایتی از افت بهره‌وری و سیاست‌های ریاضتی بستر رشد احزاب معترض را هموار کرده است. در آلمان، حزب راست افراطی «لترانتیو برای آلمان» توانست با بهره‌برداری از بحران قیمت انرژی، رکود بخش تولید و نگرانی‌های

ناشی از هزینه‌های گذار سبز، به بزرگ‌ترین نیروی اپوزیسیون پارلمان بدل شود. در فرانسه نیز ناکامی دولت امانوئل مکرون در بهبود استانداردهای معیشتی، فضا را برای چهره‌های منتقد فراهم کرده است.

روزنامه فایننشال تایمز با بررسی روندهای رأی‌دهی در غرب اروپا گزارش می‌دهد که فرسایش مزیت رقابتی صنایع سنگین و کاهش رشد دستمزد واقعی، رای‌دهندگان ناراضی را به سوی احزاب حاشیه‌ای کشانده است؛ امری که بیش از آنکه حاصل محبوبیت ایدئولوژیک آنان باشد، کارت قرمزی به مدیریت بحران جریان‌های مستقر محسوب می‌شود.

مرزهای شکننده پوپولیسم؛ از آزمون‌های زودگذر تا توهم مهار بازار

سرنوشت اقتصادی کشورها نشان می‌دهد که گرایش توده‌ها به شعارهای ساختارشکنانه، واکنشی مقطعی به استیصال معیشتی است و ماندگاری ندارد. شهروندان هنگام بحران مالی به گزینه‌های نامتعارف روی می‌آورند، اما به محض آنکه برنامه‌های انقباضی یا شوک‌های درمانی شکست بخورند، مسیر بازگشت را انتخاب می‌کنند. تجربه آرژانتین تحت

هدایت خاویر میلی نمونه بارز ریسک‌های سهمگین اصلاحات شوک‌درمانی بر زندگی طبقات فرودست است.

تحلیل دیگری حاکی است که ناتوانی رهبران در مهار فشارهای تورمی و تکیه بر بدهی‌های گران‌قیمت خارجی، به سرعت احساسات عمومی را علیه دولت‌ها برمی‌انگیزد و پیوند با بازیگران مناقشه‌برانگیز خارجی، این رهبران را در برابر خشم معیشتی جامعه آسیب‌پذیرتر می‌سازد.

کارنامه انتخابات‌های اخیر اثبات می‌کند که شاخص‌های معیشتی، سفره خانوار و پایداری نظام مالی، خطوط قرمز تغییرناپذیر شهروندان در سراسر جهان هستند. اتکا به پرچم‌های خارجی و هم‌پیمانی‌های تبلیغاتی با چهره‌های جنجالی واشنگتن، نه تنها سیری در برابر موج تورم و رکود ایجاد نمی‌کند، بلکه با بار کردن هزینه‌های سیاست خارجی بر دوش مردم، به یک بار سنگین انتخاباتی بدل می‌شود. در جهانی که اقتصاد به داور نهایی صحنه سیاسی تبدیل شده، هر الگوی حکمرانی که نتواند ثبات درآمدی و رفاه عمومی را تأمین کند، در نخستین آزمون دموکراتیک از سوی صندوق‌های رأی به حاشیه رانده خواهد شد.

راز شکاف بزرگ اقتصادی آمریکا

سنگین بانکی و اجاره‌بها می‌شود، گردش نقدینگی در سایر بخش‌های مولد کند خواهد شد. بدین ترتیب اثرات انقباض پولی، فشار مضاعفی بر دهک‌های پایین تحمیل کرده و حس سرخوردگی طبقاتی را تقویت می‌کند.

شکاف نابرابری و بازتاب سیاسی نارضایتی‌ها

ریشه اصلی این واگرایی را باید در توزیع نابرابر عواید حاصل از رشد اقتصادی میان طبقات مرفه و قشر مزدبگیر جستجو کرد. در حالی که مالکان دارایی‌های مالی، سهامداران و صاحبان املاک از صعود بازارهای سرمایه منتفع شده‌اند، کارگران تنها با دستمزدهای ثابت در برابر امواج هزینه‌ها ایستاده‌اند. این عدم توازن عمیق ساختاری سبب شده است که ثمره هفت سال انبساط اقتصادی، به طور عادلانه در سراسر جامعه سرریز نشود. در همین راستا، نشریه نیویورک تایمز در تحلیل‌های اجتماعی خود یادآور می‌شود که این احساس بی‌عدالتی اقتصادی، پایه‌های اعتماد عمومی به نهادهای حاکمیتی را به شدت فرسوده کرده است. این خشم فروخورده معیشتی زمینه را برای دوقطبی‌سازی بیشتر فضای سیاسی و دگرگونی در رفتارهای انتخاباتی شهروندان مهیا می‌سازد. از این رو نارضایتی اقتصادی به سرعت به یک نیروی پیش‌برنده در تحولات کلان حاکمیتی تبدیل می‌شود.

در ادامه این روند، بی‌اعتنایی آمارهای رسمی به شاخص‌های کیفی زیست، بر عمق سوءظن جامعه افزوده است. وقتی شهروندان می‌شنوند که اقتصاد با بالاترین سرعت در حال پیشرفت است اما هم‌زمان توان پر کردن سبد خرید خود را ندارند، نوعی بیگانگی با واقعیت‌های اعلامی شکل می‌گیرد. در نتیجه شکاف عینی میان ارقام دولتی و معیشت عینی، مشروعیت سیاست‌گذاری‌های اقتصادی را با تردید جدی روبرو ساخته است. شکاف عمیق میان داده‌های درخشان آماری و احساس نارضایتی گسترده در اقتصاد ایالات متحده گویای آن است که رشد اقتصادی بدون مهار ریشه‌های هزینه‌های پایه و تقویت قدرت خرید واقعی، دستاورد پایداری به همراه نخواهد داشت. تا هنگامی که سیاست‌های ساختاری نتوانند هزینه‌های سرپناه، بهداشت و خواربار را متناسب با سطح درآمد عمومی سامان دهند، تقابل میان ارقام روی کاغذ و سفره مردم پابرجا خواهد ماند.

خبر

کاهش بیش از انتظار تورم آلمان

تورم آلمان در ماه اکتبر، هم‌زمان با نخستین ماه اجرای کاهش مالیات سوخت از سوی دولت، بیش از پیش‌بینی‌ها کاهش یافت. افت قیمت سوخت در جایگاه‌ها به کندتر شدن روند افزایش قیمت مصرف‌کننده کمک کرده است. به گزارش رویترز، بر اساس داده‌های اولیه اداره فدرال آمار آلمان که روز جمعه منتشر شد، نرخ تورم این کشور به ۲٫۸ درصد در مقیاس سالانه رسید. این در حالی است که تحلیلگران شرکت‌کننده در نظرسنجی رویترز، نرخ تورم هماهنگ‌شده با استانداردهای اتحادیه اروپا را برای ماه اکتبر ۳٫۱ درصد پیش‌بینی کرده بودند. این شاخص در ماه سپتامبر ۳٫۳ درصد ثبت شده بود. افزایش قیمت انرژی نیز در ماه اکتبر اندکی کند شد و از ۱۴٫۹ درصد در سپتامبر به ۱۲٫۲ درصد رسید.

همچنین تورم هسته، که قیمت‌های پرنوسان مواد غذایی و انرژی را در بر نمی‌گیرد، از ۲٫۴ درصد در ماه قبل به ۲٫۱ درصد کاهش یافت. کاهش مالیات سوخت که از ابتدای اکتبر به اجرا درآمده و قرار است تا پایان سال جاری میلادی ادامه داشته باشد، موجب افت محدود قیمت سوخت شده است. انتشار آمار تورم آلمان در حالی صورت می‌گیرد که قرار است روز چهارشنبه، تازه‌ترین آمار تورم منطقه یورو منتشر شود. اقتصاددانان شرکت‌کننده در نظرسنجی رویترز پیش‌بینی کرده‌اند تورم منطقه یورو در اکتبر به ۳٫۹ درصد برسد که اندکی بالاتر از نرخ ۳٫۸ درصدی سپتامبر خواهد بود.

روسیه صادرات گازوئیل را سهمیه‌بندی می‌کند

معاون نخست‌وزیر روسیه از برنامه کشورش برای عرضه بیش از ۲ میلیون تن گازوئیل در ماه نوامبر خبر داد.

به گزارش رویترز، رسانه‌های روسی به نقل از الکساندر نواک گزارش دادند که روسیه قصد دارد ۲ میلیون و ۱۵۰ هزار تن گازوئیل در ماه نوامبر صادر کند.

به گفته نواک، دولت روسیه در حال آماده‌سازی برای تمدید ممنوعیت صادرات گازوئیل تا پایان ژانویه ۲۰۲۷ است، هرچند استثنایی برای تأمین

نیاز بازارهای جهانی در نظر گرفته خواهد شد. براساس این گزارش؛ روسیه ممنوعیت صادرات گازوئیل را تا پایان سال جاری تمدید خواهد کرد، اما به برخی شرکت‌ها اجازه می‌دهد در قالب سهمیه‌بندی، سوخت صادر کنند.

پرش یوان از روی دلار

یوان چین با تقویت در برابر دلار به بالاترین سطح چهار سال اخیر رسید. این ارز در بازار داخلی تا ۶/۶۶۲۰ یوان در برابر هر دلار افزایش یافت و از ابتدای سال میلادی حدود ۵ درصد تقویت شد.

به گزارش اکونومیک تایمز؛ ثابت ماندن نرخ بهره فدرال رزرو آمریکا و سیاست ارزی بانک مرکزی چین از عوامل این روند بود. با این حال، تعیین نرخ مرجع ضعیف‌تر از انتظارات بازار نشان می‌دهد پکن همچنان به‌نبال مدیریت سرعت تقویت یوان است.

شاخص ارزش یوان در برابر سبد ارزهای شرکای تجاری چین نیز به بالاترین سطح از ژوئیه ۲۰۲۲ رسید.

سناتور مورفی: ترامپ فاسدترین رئیس‌جمهور آمریکاست

کریس مورفی، سناتور دموکرات آمریکایی در آستانه برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا در ۳ نوامبر در پیامی در حساب کاربری خود در ایکس با انتقاد از دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا نوشت: «دونالد ترامپ فاسدترین رئیس‌جمهور در تاریخ کشور ماست. جایگزینی برای او وجود ندارد.»

مورفی گزارشی از خبرگزاری بلومبرگ را در این پست بازنشر کرده است که می‌گوید رئیس‌جمهور آمریکا از زمان بازگشت به کاخ سفید نزدیک به ۲۹ هزار معامله اوراق بهادار انجام داده است که بیش از مجموع تمام اعضای کنگره(۲۲ هزار و ۲۰۰) است.

اظهارات مورفی درباره ترامپ در حالی مطرح شده است که رئیس‌جمهور آمریکا به دلیل سیاست‌های خود، از جمله برپایی جنگ غیرقانونی و انتخابی علیه ایران و جنگ تجاری علیه شرکای واشنگتن با اعمال تعرفه‌های گمرکی سنگین علیه واردات کشورها، همچنین سیاست‌های ضد مهاجرتی خود با افت شدید محبوبیت مواجه بوده است.

همچنین تلاش او برای اعمال سیاست‌های خود بر وزارت دادگستری، سرمایه‌گذاری‌های خارجی بحث‌برانگیز اعضای خانواده او و تمرکزش بر پروژه‌های ساختمانی در کاخ سفید به‌جای دغدغه‌های اقتصادی عمده‌تا ناشی از جنگ ایران در آستانه انتخابات این کشور بحث‌برانگیز شده است.